

PŁATEK (18) *sb*

-ã- (14), -a- (3); -a- *BielSat*, *SkarŻyw*; -ã- : -a- *KrowObr* (4:1); e *jasne*.

sg *N* płátek (4). ◇ *G* płátka (1). ◇ *A* płátek (8). ◇ *I* płátki(e)m (1). ◇ *pl N* płátki (1). ◇ *D* płátk(o)m (1). ◇ *A* płátki (1). ◇ *I* płátkami (1).

Sł stp w innych znaczeniach, Cn notuje, Linde XVII – XIX w.

Dem. od „płat” (18) :

1. *Odznacz. ‘kawálek tkaniny’; panniculus Mymer¹, Cn; pannulus Cn (17) : Mymer¹ [31²]; Ne in rutis quidem et caesis, Nie ták wiele yákoby pálec obwinąc/ by yednego płátka. Mącz 362b; SienLek 75v; Choćia Miftrz/ máca/ łzuka/ gdzieby wyrznąc płátek/ A wždy od łzáty weźmie/ iáki on chce datek. BielSat C2; A Nérki ielli trzebá témiż źiółmi fomentowác/ [...] wódká różaná álbo bábczaná roftworzywłzy/ między dwiemá płátkami ná Nérki przyłóżyć *Oczko* 32,16v; *BielRozm* 18v.*

płatek czego (1): łpal płátek łzárłathu s páwim pierzym/ koždégo zá rowno/ ten proch zmieszay z miodem *SienLek* 135.

[płatek do czego: *Jaczek Żyd krak. powieźiał [...], kołnierz, jedwabne płátki do pyesczy [!] HandelŻyd 214.*]

Wyrażenie: »płátek łáziebny« = *kawálek tkaniny używany w łáźni, ręcznik (1):* A Boże vchoway włóżyć ná opętánego/ iáki płátek łáziebny/ miáłto śwíátości/ to dopierko krzyk będzie wielki. *KrowObr* 121.

Szereg: »nici i płátki« (1): Niemcy kłániáiąc fię mu [*S. Romualdowi*]/ z łukniey iego nici y płátki wybieráli y vłtrzygali/ á zá reliquie do domu niešli. *SkarŻyw* 575.

a. Nakrycie głowy zakonnicy (7) : Ano boday ták zdrowá by powoli było/ Iákoby fię y s płátkiem w tanku nie łkoczyło. *RejWiz* 38v.

płatek z czego (1): Tákież y owy Czayki [*tj. mniszki*] co ná głowie płátek/ Nofzą z Háráfu rzkomo opuściwłzy śwíátek. *RejWiz* 38v.

Szereg: »płátek albo zawoj« (5): Wezmi płátek álbo zawoy Swięty/ ktory ponieśiesz bes zmázy/ przed łtolec wietzny *KrowObr* 147v; Toc łą Duchá Swiętego znáki. Nie pierścien obłudny tzłowietze nie płátek álbo zawoy ná głowie/ nie kápica. Ale iákiemu Bogu dziatki wálze łlubuią *KrowObr* 150v, 147v [2 r.], 150v.

2. **[Odznacz. ‘danina, podatek’:** W Brzełcziu pomýerne ýełth od macze po pienýądzu, á mołtowego zgołczia po pulgrofku od woza, ý łtich płátkow rofkazaliłzmi ým ftrzelbę prochi, salietre [...] pokupowacz *MetrKor* 1582 129/125.]

3. *n-pers (1) :* Idźże ieno do Kráková/ vłfyłzyłz [...] á ono Płátek [...] woła mowiąc: tuć prawdziwy Kryłtus. *LeovPrzep Gv.*